

V. ATALA: ODOLAREN FARMAKOLOGIA

21.HEMOSTASIA

- Antiagregatzaileak

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
Azido azetil salizikoa	Azido arakidonikoaren bidea oztopatzen dutenak, Ziklooxigenasaren inhibitzaileak	COX ziklooxigenasaren inhibizio itzulezina	Tronboxanoaren sintesia oztopatu. Antiagregatzailea (dosi baxuan)
Sulfinpirazona	Azido arakidonikoaren bidea oztopatzen dutenak, Ziklooxigenasaren inhibitzaileak	Ziklooxigenasaren inhibizio itzulgarria	Tronboxanoaren sintesia oztopatu. Antiagregatzailea
Trifusala	Azido arakidonikoaren bidea oztopatzen dutenak, Ziklooxigenasaren inhibitzaileak	Ziklooxigenasaren inhibizio itzulezina eta fosfodiesterasa inhibitu (AMPz handitu)	Tronboxanoaren sintesia oztopatu. Antiagregatzailea
Vapiprost, Ifetroban	Azido arakidonikoaren bidea oztopatzen dutenak, PGH2/TXA2 hartzailen blokeoa	PGH2/TXA2 hartzailen blokeoa, tronboxanoaren hartzailen antagonistak	Antiagregatzailea
Ridogrel, Pikotamida	Mekanismo mistoa	Tronboxano sintasaren inhibitzaileak eta TXA2-ren antagonista	Antiagregatzailea
Tiklopidina, Klopido-rela	GP11a/11b konplexua blokeatzen dutenak, ADPak eragindako agregazioa blokeatzen dutenak	ADP hartzailen antagonista	Glikoproteinen espresioa murriztu. Antiagregatzailea
Abximab, Tirofiban, Eptifibatida	GP11a/11b konplexua blokeatzen dutenak, Konplexuaren antagonistak	GP11a/11b konplexuaren kontrako antigorputzak	Antiagregatzailea
Epoprostenol, Iloprost	AMPz eta GMPz kontzentrazioak erregulatzen dituztenak, Ziklasen modulazioa	Prostaziklinen analogoak, prostaziklinen hartzailak kitzikatuz AMPz mailak igo	Antiagregatzailea
Dipiridamol	AMPz eta GMPz kontzentrazioak erregulatzen dituztenak, Fosfodiesterasaren inhibitzaileak	Fosfodiesterasak inhibituz AMPz eta GMPz mailak igo (degradazioa txikituz)	Antiagregatzailea

- Antikoagulatzaileak

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
Heparinak, Behe-pisu molekularreko heparinak	Bide parenteraleko antikoagulatzaileak	Tronbinaren aktibitatea blokeatu, antitronbinarekin lotua katalizatuz, eta X faktore aktibatuarekin afinitatea handitu	Antikoagulatzailea (berehala). ED: hemorragia, osteoporosia, tronbopenia, tronbosia
Warfarina, Azenokumarola	Aho bidezko antikoagulatzaileak	K bitamina erreduktasaren inhibitzaileak, gamma karboxilazioa inhibitu eta koagulazio faktoreak ezin dira aktibatu	Antikoagulatzailea (eragin atzeratua). ED: teratogenoa, elkarrekintza ugari, hemorragia
Dagibatran	Aho bidezko antikoagulatzaile berriak	Tronbina inhibitzaile zuzenak	Antikoagulatzailea, teratogenoa, elkarrekintza ugari, hemorragia
Ribaroxaban, Apixaban, Endoxaban	Aho bidezko antikoagulatzaile berriak	X faktore aktibatuaren inhibitzaileak	Antikoagulatzailea, teratogenoa, elkarrekintza ugari, hemorragia

- Fibrinolitikoak, tronbolitikoak

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
Estreptokinasa	Fibrinolitikoak	Plasminogenoa, fibrinogenoa, V eta VII faktoreak degradatu	Fibrinolitikoa. ED erantzun immunea
Anistreplasa	Fibrinolitikoak	Fibrina selektiboa, Estreptokinasa-Lys-plasminogeno konplexua. Plasminogenoa degradatu	Fibrinolitikoa
Urokinasa	Fibrinolitikoak	Fibrinogenoa eta plasminogenoa degradatu	Fibrinolitikoa
Alteplasa (plasminogenoaren aktibatzaile tisularra)	Fibrinolitikoak	Fibrina selektiboa eta fibrinarekin lotutako plasminogenoa aktibatu	Fibrinolitikoa

22. ANTIANEMIKOAK

Farmakoa	Taldea	Ekintza mekanismoa	Eragin biologikoak (farmakologikoak + desiragaitzak)
Burdin gatzak. Burdin sulfatoa, fumaratoa, glukonatoa, sukzinatoa, askorbatoa	Anemia ferropenikoa, aho bidetik (ferroso)	Burdinaren funtzioak bete	Fe igo. ED: liseri ongiezak, hemokromatosia, umeetan asaldura larriagoak, gaindosia (tratatzeko kelanteak)
Burdin sorbitola, Burdin dextranoa	Anemia ferropenikoa, bide parenteraletik (ferriko)	Burdinaren funtzioak bete	Fe igo, burdin dextranoak batzutan anafilaxia eragiten du
Ziano-kobalamina, Hidroxi-kobalamina Azido folikoa, Azido folinikoa	Anemia megaloblastikoa	DNAren sintesia eta eritropoesia ondo emateko osagaiak	Eritropoesia behar bezala gertatzea. DNAren sintesirako tetrahidrofolatoa behar da eta desmetilatzeke B12. *Aztertu gabezia zein den (B12 faltan kalte neurologikoak)
Epoetina	Hematopoiesirako hazkuntza faktoreak	Globulu gorrien sintesia handitu	Nefropatia kronikoan, HIESean, kimioterapia antineoplasikoan eta dopinean. ED: Hipertentsioa, tronbosia
Sargramostin, Molgramostim	Hematopoiesirako hazkuntza faktoreak	Granulazitoen eta makrofagoen garapena bultzatu	ED hezur mina
Filgrastim, Lenograstim	Hematopoiesirako hazkuntza faktoreak	Granulozitoen garapena bultzatu, mielopoiesia handitu (neutrofilo gehiago)	Neutropenian kimioterapia antineoplasikoan, HIESean, hezur muin transplantean, anemia aplasikoan... ED hezur mina